

Tr c khi kính m i quý v nhàn nhã ngao du trên mình trâu, thì t t ng cũng nên có đôi l i phi l , ki u "m t lòng tr c, đ c lòng sau" cho ph i phép và nh t là tránh m i hi u lâm vô ý hay c ý. Tuy m c đích trong sáng và h ng th ng c a tác gi ch là giúp vui m i ng i trong d p xuân v khi n ai n y đ u tho i mái, vui v , t i c i nh ông đ a trong đoàn múa lân, nh ng bi t đâu l i không có vài v nho chùm, "hán" r ng chuyên suy b ng ta ra b ng ng i hi u l m ý h ng r t cao đ p nói trên?

TRÂU I TA B O TRÂU NÀY ...

Nhân d p T t K S u năm nay, ch c quý đ c gi thân m n không ít thì nhi u cũng đã s m s a bánh trái, hoa qu , đ ăn, th c u ng... đ cùng gia đình và b n bè th ng Xuân. Tuy có th không đ y đ l b "th t m d a hành câu đ i đ , nêu cao tràng pháo bánh ch ng xanh" nh khi còn q quê nhà, nh ng "ki t cú nh ai cũng r u chè", th nào cũng có bánh ch ng, bánh tét, m t g ng, m t bí, h t d a v.v... cho ra v ngày t , ngày t t.

Nh ng dù món ăn "v t ch t" có ê h , đ y đ bao nhiêu mà thi u món ăn "tinh th n" là t báo xuân thì ngày t t cũng thi u h n h ng v đ m đà, quen thu c. Mà báo xuân không có bài S Táo Quân và bài phi m lu n v con giáp c m tinh thì ch ng khác gì mâm c m T t thi u th t kho d a giá, mùa xuân thi u hoa, trái đ t thi u m t tr i, đàn ông thi u... đàn bà, nghĩa là thi u t t c ph i không quý v ? Trong ý h ng cao đ p đó, tác gi tr n tr ng c ng hi n quý v bài phi m lu n năm con Trâu, tr c đ hùng h n ch ng t tinh th n b n ngàn năm vẫn hi n "v ngu n" v i hy v ng các c trong h i Cao Niên kh i chê trách là ăn hotdog, hamburger nhi u nên m t g c, sau là g i t i quý v m t món quà tinh th n góp vui vào d p đ u năm.

Tr c khi kính m i quý v nhàn nhã ngao du trên mình trâu, thì t t ng cũng nên có đôi l i phi l , ki u "m t lòng tr c, đ c lòng sau" cho ph i phép và nh t là tránh m i hi u lâm vô ý hay c ý. Tuy m c đích trong sáng và h ng th ng c a tác gi ch là giúp vui m i ng i trong d p xuân v khi n ai n y đ u tho i mái, vui v , t i c i nh ông đ a trong đoàn múa lân, nh ng bi t đâu l i không có vài v nho chùm, "hán" r ng chuyên suy b ng ta ra b ng ng i hi u l m ý h ng r t cao đ p nói trên? H n n a, tr c khi vác bút ra đi, m đ cũng hăm he r ng n u mu n còn hàm răng đ c p "dú s a" hay c n "bánh d y", bánh ch ng, hãy khôn h n mà kính nhi vi n chi, đ ng đ b l i kéo vào ch n th phi giang h , g p c nh "trâu bò húc nhau, ru i mu i ch t". Cũng c n nói thêm, "phi m lu n" nguyên là ch vi t văn hoa c a n n văn ch ng bác h c, đ c đ ch nôm trong gi i văn ch ng bình dân là "nói phét". Tuy "nói phét có sách, mách láo có ch ng" nh ng t u trung v n là nói... d c, nên tác gi cũng không b o đ m hay c u ch ng t i tòa nh ng đi u nêu ra trong bài phét... lu n này là đúng 72 ph n đ u đầu. Vì v y, theo đúng tôn

ch và đi u l c a tr ng phái "nói phét", tác gi đ ngh quý v nam ph lão u, già tr l n bé ch nên "đ c qua r i b "; th ng ho c có ai t ng th t cũng không sao, nh ng n u có ph i đ c thóc gi ng ra mà ăn thì... ráng ch u.

Whew! Dài dòng nh trên nh ng tóm t t ch đi đ n m t k t lu n r t rõ ràng: m c đích duy nh t c a bài phi m lu n con Trâu ch đ "tr c mua vui, sau làm nghĩa". Trong tinh th n dĩ hòa vi quý, tác gi không giám hàm ý, ng ý hay t ý nói xiên, nói xéo, nói x b t c cá nhân, phe phái, đoàn th nào, mà ng c l i ch mu n suy tôn ng ng m , b c th m t t c m i t ng l p già tr trai gái đ vui v c làng. N u ch ng may trong lúc ng u h ng, xuân tình dào d t, r u vào l i ra, vô tình có l i l làm ph t lòng b t c ai, đó là l i l m c a... n công, đ u năm đ u tháng mong quý đ c gi t bi h x , ni m tình tha th và b quá đi cho. Đ ch ng t thi n chí "hình nhi th ng" cao đ p đó, tác gi thành th c c u chúc quý đ c gi thân m n c a b n báo, con cái cháu ch t, c nh ng ng i thân hay không thân, m t mùa xuân nh ý s c u, vui t i t đ p, nh t b n v n l i, đàn ông lúc nào cũng ph ng phi, vui v , m nh kh e c y m nh nh trau đ bà xã hài lòng; còn quý "qu n b n y m mang" thì mát m , t i tr , da d h ng hào, ghé ng su t năm.

Sau th t c "đ u tiên" rào tr c đón sau và chúc t ng đ u xuân theo đúng Tôn Ngô binh pháp "tiên l h u binh", kính m i quý v theo m c đ ng tôi cùng đi thăm h hàng nhà Trâu.

Nhìn chung, trâu thu c gi ng nhai l i nh bò, do đó chúng ta th ng th y ban ngày trâu g m c hay ăn r m cho đ y b ng, r i t i vào chu ng n m, thông th " " r m c t d dày lên mi ng đ nhai l i. Trâu là b n trung thành c a nhà nông t ngàn x a, đã chung l ng góp s c v i ng i đ cày b a v t v đ mang l i thóc lúa nuôi s ng con ng i. Do đó, ch n trâu t t gi ng là m t trong ba đ u t i quan tr ng trong vi c xây đ ng gia đình cũng nh xã h i. Nông dân Vi t Nam th ng nh c:

T u trâu, l y v , làm nhà,
Trong ba vi c y l là khó thay

Theo các nhà kh o c u, Trâu là loài gia súc r t quen thu c t i các n c Á Châu v n l y ngh nông làm căn b n nh Vi t Nam, Trung Hoa, n Đ , Thái Lan, Nam Đ ng v.v... Vào năm 1985, các khoa h c gia c l ng t ng c ng có ch ng 130 tri u con trâu trên th gi i. Trong Anh ng , lo i trâu Á đông đ c g i là "water buffalo" hay trâu n c, mang tên khoa h c "bubalus bubalis" đ phân bi t v i lo i "bufalo" hay "trâu khô" có nhi u ở Châu M . Trâu n c là lo i trâu a đ m mình d i vũng bùn hay vũng n c. Th t ra, lo i "buffalo" nên g i là gi ng bò

r ng m i đúng vì có lông dài, thu c lo i "bison". Sách Tam Thiên T (ba ngàn ch) là m t cu n sách c , không rõ tác gi , d y ch Hán (ch Nho) cho ng i Vi t. Sách x p 3.000 ch Nho và nghĩa ti ng Vi t c a chúng, nh m t bài vè, m i câu hai âm, khi đ c lên thì có v n cho d nh , th i tr c dùng đ d y ng i ta h c ti ng Hán có đ c p đ n trâu. Trong sách có nh ng câu v n nh : "Thiên tr i, đ a đ t, c c t, t n còn, t con, tôn cháu, l c sáu, tam ba, gia nhà, qu c n c, ti n tr c, h u sau, ng u trâu, c c a , nha răng...k t thúc v i ch cu i "T ch , T t". Trong Tam thiên t có m t l i l m cho t i nay v n còn, đó là đ nh nghĩa ch ng u, nh đ tài chúng ta đang đ c. Tam thiên t vi t "Ng u trâu, Mã ng a", nên v n có nhi u ng i d ch ng u (buffalo) là trâu và d ch th y ng u(water buffalo) là trâu n c. trong khi th c ra ng u là bò và th y ng u m i là trâu. Thôi thì ta c xem ng u là trâu. Ng i Trung Hoa v n g i "ng u" là con bò, nh trong sách nhà Ph t có "Th p Ng u Đ " t c là m i b c tranh bò, nên trong đó v con bò.

Trâu cũng nh đa s các loài gia súc khác nh chó, mèo, heo, ng a, gà v.v... nguyên là loài v t s ng n i r ng núi hoang dã, sau này đ c loài ng i nuôi n ng d y d nên lâu ngày nên tr nên thu n th c tr thành gia súc. Hi n nay, gi ng nh chó r ng (chó sói), mèo r ng, ng a r ng, heo r ng v.v..., có nhi u lo i trâu r ng s ng n i các đ ng c , nh t là t i Phi Châu. Trâu r ng s ng t ng đàn có khi t i hàng ngàn con đ n ng t a và b o v l n nhau ch ng l i các lo i ác thú nh hùm, beo, s t v.v... Vì v y, c p beo tuy r t hung d , nh t là khi đói m i, nh ng cũng ít giám m o hi m xông vào b y trâu r ng đ ki m ăn. Các loài thú lanh l khác nh h u, nai, ng a v n v.v... th ng "ch y" đ tr n tránh đ i th , còn trâu r ng ch m ch p, không ch y nhanh đ c nên ph i h p qu n đ ch ng l i gi ng sài lang. Khi b c p beo t n công, b y trâu r ng t p h p quây qu n thành m t vòng tròn l n đ b o v nh ng con ghé ho c trâu già y u b bên trong, còn nh ng con trâu kh e m nh có c p s ng nh n phòng th bên ngoài không cho đ ch th xâm nh p. N u c p beo li u lĩnh t n công, b y trâu s đ ng lo t cú t p đ u xu ng đ a m t hàng rào s ng nh n ho t nh v t tre vót nh n nêu đ ch th xông vào s b húc lòi ru t.

Sau này, vì trâu có s c m nh, d nuôi, b n tính l i t ng đ i hi n hòa nên đ c loài ng i chiêu đ , tr thành gia súc đ kéo xe hay kéo c y, gi t th t hay l y s a. Có th nói ngay t th i ti n s khi loài ng i bi t tr ng c y, trâu đã là loài v t sát cánh v i con ng i trong cu c tranh đ u v i thiên nhiên đ s ng còn. Do đó, đ i v i nông dân trâu tr thành b n h u thân thu c h n c gà, chó, ng a, heo v.v... Theo sách khoa h c, tuy g i đ c g i chung là trâu, nh ng ngoài cách phân bi t t ng quát gi a trâu r ng và trâu nhà, còn đ c chia thành nhi u lo i, nhi u gi ng. Tr c h t là gi ng trâu Arni là m t lo i trâu r ng sinh s ng r ng núi bên n Đ . Trâu Arni có da màu xám hay đen, to con, kh e m nh nên là lo i trâu đ c gia súc hóa t hàng ngàn năm nay. Bên n Đ , ngoài trâu gi ng Arni, còn có r t nhi u lo i khác nh Murrah, Kundi, Nili, Ravi. T i vùng Đông Nam Á, đ n hình là Vi t Nam và Trung Hoa, đa s các lo i trâu đ u thu c v gi ng 'trâu đ m' (swamp buffalo) hay trâu n c g i t là trâu nh th ng th y i Vi t Nam, nh t là ngoài B c Vi t. Trâu nhà Vi t Nam b t ngu n t gi ng trâu r ng Arni, trông ch c n ch và m nh kh e nh lo i bò kéo xe. Vì lo i trâu nhà này to con, có th n ng t 250 kg đ n 1000 kg, nên còn đ c dùng đ x th t. Đa s trâu nhà l i Vi t Nam và Trung Hoa đ c dùng đ kéo c y, b a hay trong công vi c đ ng áng. Trâu cũng đ c dùng đ kéo xe, có th đi t i 30 cây s

trong m t ngày v i xe n ng hàng t n. Các lo i trâu nhà thông đ ng g m có: Albinoid, Shanghai, Tamarao... Bên Nam M còn có lo i trâu Rosilho, trông khá gi ng trâu Vi t Nam. Theo th ng kê, trâu nhà đ c nuôi nhi u nh t t i các n c thu c Á Châu. Trung Hoa có vào kho ng t 20 đ n 25 tri u con; Thái Lan và Phi Lu t Tân ch ng 5 tri u con; Nepal kho ng 4 tri u con; Indonesia kho ng 2 đ n tri u con; Vi t Nam và Mi n Đ i n ch ng 2 tri u con.

Ngoài các ch ng lo i nêu trên, trâu còn có nhi u màu s c khác nhau. Thông đ ng nh t là lo i trâu da xám s m, chúng ta th ng quen g i là trâu đen. Có lo i lông th a, da màu xám nh t g n nh xanh nh sách c có nói Lão T , giáo ch c a phái "thanh t nh vô vi" th ng c i con "thanh ng u" đi ngao du kh p thiên h . Trong nh c ph m "Ngày Tr V " c a nh c sĩ Ph m Duy cũng có câu "... có con trâu xanh h t lòng giúp đ ". Ngoài hai lo i trâu xám và trâu xanh, còn có loài trâu tr ng t ng đ i hi m.

Trâu tr ng thành n ng kho ng t 250 đ n 500 kg. Loài trâu r ng hoang dã l n h n th r t nhi u, con cái có th n ng 800 kg, con đ c lên t i 1,2 t n, và cao t i kho ng 1,8 m. Trâu r ng châu Á có c p s ng dài nh t trong s các loài thú có s ng trên th gi i. M i đây, t i Vi t Nam, m t b s ng trâu r ng l n ch a t ng th y đã đ c phát hi n, c đoán to h n trâu r ng hi n nay r t nhi u. n Đ là n c nuôi nhi u trâu nh t trên th gi i. n n c này ng i ta s đ ng s a và th t c a trâu thay cho bò.

N c Vi t Nam có các đ ng b ng phì nhiêu thu c mi n châu th sông H ng Hà và C u Long do đó nông nghi p t i n c ta đã đ c phát tri n t th i xa x a. Con trâu vì v y th ng đ c coi nh ng i b n thân thi t và tr thành bi u t ng r t ph thông c a dân quê Vi t Nam. Vì v y, ngoài vi c chia s n i c nh c v i nông dân trong đ i s ng hàng ngày, trâu còn g n li n v i phong t c, t p quán c a dân Vi t t ngàn x a, đ i n hình là trâu đã đ c dùng đ mang tên m t trong m i hai con giáp. Trong s nh ng con giáp, trâu không nh ng là con v t l n nh t mà có l còn g n g i v i chúng ta nh t đ n n i đã tr nên m t ph n t trong gia đình, đ ng cam c ng kh nh trong câu ca dao sau đây:

Trên đ ng c n, d i đ ng sâu,
Ch ng c y v c y, con trâu đi b a

Tình thân này s n đ m đ n n i l m khi trâu còn đ c coi nh m t ng i b n tâm s th c tình quý m n, cùng chia x gian lao nh c nh n v i nông dân ngoài đ ng vào nh ng bu i tr a hè nóng b c.

Trâu i ta b o trâu này
Trâu ra ngoài ru ng trâu cày v i ta
C y cày v n nghi p nông gia
Ta đây, trâu đây ai mà qu n công
Bao gi cày lúa còn bông
Thì còn ng n c ngoài đ ng trâu ăn

Trong đ i s ng hàng ngày c a dân quê, hình nh c a con trâu quen thu c cũng th ng đ c nh c nh qua nh ng câu t c ng hay ví von r t ý nh ng ý khuyên răn ng i đ i.

Đ i là m t cu c c nh tranh liên t c nên k ch m ch p đ b thua thi t. Mu n chi m l i th trong công vi c làm ăn, hình nh b y trâu cùng kéo nhau xu ng m t vũng n c đ c g i lên đ khuyên m i ng i h y tích c c mau m n đ chi m l i th nh câu "trâu ch m u ng n c đ c". Nhi u khi trong cu c tranh giành quy n hành gi a nh ng th l c to l n l i gây thi t h i lây t i nh ng k th p c bé mi ng vô can. Vì v y, các c ta th ng nói "Trâu bò húc nhau, ru i mu i ch t". Nh ng ng i làm vi c không có h th ng h p lý, thi u th t m ch l c tr c sau, ng i đ i ch e là "Đ t cái c y tr c con trâu". Đây là ki u cách làm vi c và lý lu n c a nh ng k hi n đang hô hào h p tác v i Vi t C ng đ xây đ ng đ t n c Vi t Nam. Đ i ch đ đ c tài đ ng tr , Vi t C ng là th ph m chính đang tàn phá đ t n c, là tr ng i l n nh t, vì v y mu n tái thi t, chúng ta c n phải tiêu di t l sâu b h i dân h i n c này tr c. Đ ám ch nh ng ai bi ng nhác, ch a làm đã mu n ngh , ng i đ i có câu m a mai "sáng tai h , đ c tai c y". "H " là ti ng riêng c a th c y b o cho trâu hi u h y ng ng kéo c y. Khi mu n trâu kéo c y tr l i, nông phu nói "v t, v t" đ trâu đi. Nh ng ai th ng ganh t , gièm pha, không a ng i thành công ho c có mi ng ăn mi ng đ h n mình, t c ng m nh danh là "Trâu c t ghét trâu ăn". Ngoài ra, chúng ta cũng th ng nghe m i ng i ví von: "Kh e nh trâu", "Th nh trâu", "Anh hùng ch t l chân trâu" v.v...

Ngoài nh ng câu t c ng , ví von, ca dao cũng là kho tàng văn ch ng phong phú ph n nh trung th c n p s ng c a gi i bình dân. Trong ca dao hay trong nh ng đ p l t t quan tr ng, con trâu cũng th ng là đ u câu chuy n.

Ngày x a khi thách c i, ngoài tr u cau, nhà gái th ng "thách" đàng trai n p sính l thêm m t con thú "b n chân" ng ý nh cũng ph i là heo, l n là trâu bò đ làm đám c i linh đình đ i h hàng làng n c cho n m y n m t. Nh ng ch ng may g p ph i chàng r t t ng lai nghèo, không mua n i con v t b n chân nên đành ph i bào ch a:

C i nàng anh toan d n voi
Anh s qu c c m, nên voi không bàn
D n trâu, s h máu hàn
D n bò, s h nhà nàng đau gan
Mi n là có thú b n chân
D n con chu t béo, m i dân m i làng

Đôi khi, dù chàng trai đã c g ng h t s c đ đáp ng l i thách c i, nh ng nhi u cô gái h m hĩnh v n chanh chua cho r ng mình còn cao giá h n nhi u:

Anh v bán ru ng cây đa Bán c p trâu già m i c i đ ng em.

"Ru ng cây đa" là ru ng đ u làng, đ a đi m thu n ti n nh t nên r t quý hi m và đ t giá.

Nói t i chuy n l a đôi, d ng v g ch ng, các c ta ngày x a th ng kén ch n nàng dâu, chàng r r t k càng, nhi u khi chính các "đ ng s " cũng không đ c tham kh o ý ki n, theo đúng quan ni m "cha m đ t đầu con ng i đó". Vì "C i v xem tông, l y ch ng coi gi ng", chàng r c n ph i có "gi ng" t t, đ "c y" m t phát vào đám m non là k t qu trông th y ngay. Nh ng "gi ng" dù có t t mà "ru ng" c n c i, n c nôi không đ y đ thì lúa m c làm sao đ c ph i không quý v ? Do đó c n ph i ch n l a nàng dâu k càng h n đ ki m ng i "v ng phu ích t ", l m con nhi u cái. Nh ng ng t m t cái ngày x a "nam n th th b t thân", đâu có v ô m eo ch, hôn hít, s mó, xào t, xào khô th giàn nh bậy gi . Mà ch a m cu c "thám hi m" thì làm sao bi t th a ru ng c a ai kia thu c lo i lá tre, lá vông hay lá mít? t hay khô? Có m u m ph i nhiêu không? Ch c còn cách "trông m t mà b t hình dong", xem t ng bên ngoài mà suy đoán "ph n trong" v y! Đ i v i dân quê m c m c, h ch c n đem kinh nghi m mua trâu áp đ ng vào vi c ch n "nái" là trúng phúc nh "Mua trâu xem vó, l y v xem nôi".

Trâu, ngoài vi c tr giúp đ c l c cho nông dân trong vi c đ ng áng, còn là con v t r t h u đ ng và r t có giá tr trong nh ng d p quan hôn tang t . Đám c i ho c đình đám trong làng có "v t trâu" hay m bò là m t đám l n. Khi kh n vái thánh th n, h a t l b ng trâu cũng là m t d p đ n n quan tr ng.

Phi m Lu n Năm S u

Tác Giả: Tr n Đ C m

Thứ Hai, 29 Tháng 12 Năm 2008 12:27

Đ i v i nh ng cô gái trong làng hay kén ch n, ph i "ch ng mông mà gào" đ n n i b m c b nh "ho ng ch a", tuy t i n ng khó tha th , có th b "g t đ u bôi vôi", nh ng ch c n n p m t con trâu cho làng xã thì cũng đ c tha t i. Không có trâu, ch còn có n c b làng ra đi:

Ph nh ph nh l n gi a l n ra
M i! Con ch ng nhà đ c đầu
 nhà làng b t m t trâu
Cho nên con ph i đ m đ u ra đi

Dân quê thu tr c th ng mê tín, d đoan, khi g p ho n n n, nguy hi m hay đi c u thánh c u th n c u giúp, xin cúng trâu đ đ n n t l . Đ i v i nh ng ng i lúc cúng vái thì h a h n đ th , nh ng khi tai qua n n kh i l i quên h t, ca dao có câu ch nh o:

C u đ c kh n bà m t trâu
Đ c r i thì có trâu đầu cho bà

Đ nh c nh m i ng i h y nh t i tình t dân t c, đ ng nên v ng ngo i hay đ ng núi này trông núi n , ki u nh ng i M th ng nói "the grass is greener at the other side of the fence", (bên kia hàng rào, c xanh t i h n), dân ta có câu nh c nh khéo léo:

Trâu ta ăn c đ ng ta,
Tuy là c l t nh ng là c th m

Câu này ý nghĩa cũng t ng t nh "ta v ta t m ao ta, du trong dù đ c ao nhà vân h n". Vi t đ n đây, tác gi không kh i "d nón thán ph c" các c ta ngày x a, vì nh ng câu "ví von" không nh ng đúng phóc t hàng ngàn năm v tr c, mà chân lý còn "v t th i gian và không gian" theo chân ng i Vi t t n n sang mãi t n T p Ch ng Qu c Huê K . B ng c là hi n nay có thi u gì các v li n ông li n bà ng i M g c Đ i C Vi t, da dùng kem này kem n đ t y, đ c o t i ngày nh ng v n vàng ng nh ngh , mũi thì s a lên s a xu ng hàng ch c l n mà v n x p lép gi ng cái bánh trắng, y v y mà đã quên khu y c "ao ta" l n "đ ng ta". Các v này - n u là gi ng cái - ch r ng đàn ông Vi t Nam thu c lo i ao đ c, n c không đ c trong xanh đ p đ nh m t mè c a m y tên m i Da Đ nên ca bài t u mã. "ôm c m sang thuy n khác" theo t i mũi lỗ, b t k tình nghĩa. Có dè đầu ch trong m t th i gian ng n, khi t i n h t không còn đ đ mua "drug" thì tình cũng tan, mu n quay v cùng "qu c gia dân t c" thì đã quá mu n.

Còn đ i v i các v li n ông con trai cũng ph i c n th n, vì nhi u v t ý chê c "ru ng ta" là c t không thèm c t, trong khi ch c l i hít hà, l i khen "c " c a m y cô h ng mao v a dài v a xanh, ch m i nhìn s thoi cũng đã đ khoái con m t, n u đ c làm "groundskeeper!" ch c là khoái t l m. Vâng, th a quý v , đám c "xanh r n chân tr i" kia coi đã th t, r tay vào ch c mát r i, êm m t nh nhung t th t, nh ng coi ch ng, bèn đ i có nhi u "bug" l m , không khéo b nó "c n" có ch u m t gi ng ! Ngoài ra, n u vô phúc, m t táng ph i "hàm chó, vó ng a", mà v ph i đám c . . . g c Phi Châu hay g c Xi chuyên đ c bón b ng "tacos" mí l "tamales" thì có n c mà b hút. V l i. dích dánh đ n m y đám c ph i gió này, nay ph i t a, mai xén, m t c n bón phân ... làm l ng hùng h c t i ngày sáng đêm, còn gì thân th ? Ch nhân l i ch cho đ p hamburger và hót dog c m canh, nh mùi m m tôm, m m ru c "qu c h n qu c túy" ch u sao n i? Thôi, nhân đ p đ u năm đ u tháng, tác gi xin có l i khuyên mu n cho gia đình đ m m, trên thu n đ i hòa thì "v b o ch ng vâng" c "ta c y ru ng ta", c m nhà quà v là xa l an toàn nh t, bí quy t c a h nh phúc l a đôi đ y quý v .

Sau khi có vài l i bàn ki u Mao Tôn C ng đ l y ph c cho con cái và thay đ i không khí, nay tr l i chuy n Trâu đ kh i b các bình lu n gia văn h c chê là l c đ . Ngoài ca dao và t c ng , Trâu cũng còn là đ tài r t quen thu c trong kho tàng chuy n c tích dân gian đ c nhi u ng i bi t t i.

Đ u tiên, v s tích con trâu, ng i ta k r ng ngày x a, Ng c Hoàng Th ng Đ th y đ ng gian đối kh , loài ng i không có đ lúa g o ăn, còn súc v t nh l a, ng a, bò, c u ... không có đ c đ g m. Ngài bèn sai Tiên Đ ng mang xu ng h gi i m t bó lúa và m t bó c th n "gieo đầu m c đ y" đ gây gi ng làm th c ăn cho ng i và v t. Xu ng t i tr n gian, Tiên Đông th y c nh đ p, đàn bà con gái h p đ n nên sao lãng nhi m v , quên c công tác đ c giao phó, ch gieo bó c mà quên m t bó lúa. Do đó c m c lan tràn mà không có lúa khi n loài ng i v n thi u th c ph m. Ng c Hoàng n i gi n, ph t Tiên Đ ng bi n thành con trâu, b t g m b t c đ chu c l i. T đó, loài trâu tuy ph i làm vi c đ ng áng c c nh c, nh ng ch đ c ăn c đ đ n t i mê gái x a.

Khi còn nh , ch c đã s chúng ta th ng đ c nghe k chuy n "Th ng B m có cái qu t mo, phú ông xin đ i ba bò chín trâu". Qu t mo là cái qu t làm b ng mo cau khô không đáng giá là bao. B m là m t chàng lãng t , su t ngày rong ch i v i cây qu t mo phe ph y. M t ông nhà gi u th y B m ta lúc nào cũng có v nhàn h bèn g B m xin đ i c a c i đ l y cái qu t mo mà phú ông cho là báu v t có công đ ng giúp con ng i b t đ c nh ng lo l ng, phi n mu n c a cu c đ i. Phú ông đ ngh đ i nào "ba bò chín trâu", nào "ao sâu cá mè", nào "bè g lim", "chim đ i m i" v.và nh ng B m ta v n "sài l c" không ch u. Cu i cùng, B m l i b ng lòng đ i qu t mo l y n m xôi c a phú ông. Khi nghe chuy n này, nhi u ng i cho r ng th ng B m r t đ i, vì trâu bò, ru ng v n đáng giá h n n m xôi r t nhi u. Nh ng bi t đầu B m đã r t khôn, vì gi u sang phú quý trên đ i l m khi ch đ a đ n lo âu phi n mu n, ch a ch c đã đ c ung dung t t i, an h ng nh ăn n m xôi trong tay.

M t chuy n c tích cũng liên quan t i Trâu tr con r t a thích d c r t nhi u ng i k nh t là vào d p T t Trung Thu khi ng m trăng, đó là chuy n "Th ng Cu i ng i g c cây đa, b trầu ăn lúa g i cha i i". Cu i là m t chàng chn trầu n i ti ng "nói d i nh Cu i", đem lòng yêu nàng H ng Nga trên cung Qu ng. Tuy thân ph n nghèo hèn nh ng tình yêu chân thành c a Cu i khi n cô H ng c m d ng và ch p nh n. Cu i đ c đ a lên cung Qu đ đ i đ i chung s ng v i ng i yêu. Do đó trên m t trăng muôn thu in hình chú Cu i ng i d i g c cây đa. Sau này nhà th say T n Đà chán c nh th gian điền đ o, đã ao c đ c làm chú Cu i:

Đêm thu bu n l m ch H ng i
Tr n th em nay chán n a r i
Cung qu có ai ng i đó ch a
Cành đa xin ch nh c lên ch i

Nh ng trong s c tích, ý nh và c m đ ng nh t có l là câu chuy n tình Ng u Lang và Ch c N . T ng truy n r ng ngày x a có chàng Ng u Lang là m t m c đ ng chn trầu, vì c duyên nay m n nên g p đ c m t nàng tiên trên tr i tên là Ch c N . Hai ng i đem lòng yêu nhau nh ng tr i không ch p nh n m i tình tiên t c này. Tr i b t hai ng i ph i xa nhau b ng cách đ y Ng u Lang m t b sông Ngân Hà trên th ng gi i, còn Ch c N b n kia sông đ đ i đ i không bao gi đ c g p nhau. Tuy hai ng i b cách m t nh ng v n không xa lòng, lúc nào cũng nghĩ t i nhau. Tình yêu th m thi t và chung th y này khi n Tr i cũng c m đ ng nên cho phép hai ng i m i năm đ c g p nhau m i năm m t l n vào tháng b y. Vào ngày h i ng , nhi u con qu ch p cánh li n nhau thành m t cây c u b c qua sông Ngân đ đôi tình nhân muôn thu b c qua g p nhau. Do đó cây c u này đ c g i là c u Ô Th c t c là c u qu đen. N c m t m ng t i c a Ng u Lang và Ch c N trong d p h i ng hi m có hàng năm bi n thành nh ng gi t m a r i xu ng tr n th , g i là m a Ngâu, t ch Ng u (Ng u Lang) mà ra. Sau này, ng i đ i h ng dùng thành ng "v ch ng Ngâu" đ ch nh ng đôi uyên ng yêu nhau nh ng vì hoàn c nh ph i chia cách. T ng cũng nên bi t bên Trung Hoa cũng có câu chuy n tình "đ u sông cu i sông" t ng t nh chuy n Ng u Lang - Ch c N tuy khá hay, nh ng không th m thi t và có ý nghĩa b ng. Đó là 4 câu th th ng đ c ng i ta l y ra t bài "Tr ng t ng t " c a L ng Ý N ng, đ i H u Chu bên Trung Hoa:

Ngã t i T ng Giang đ u
Quân t i T ng Giang vĩ
T ng t b t t ng ki n
Đ ng m T ng Giang th y
(Thi p t i đ u sông T ng
Chàng c cu i sông T ng
Nh nhau nh ng ch ng g p

Cùng u ng n c sông T ng)

Chuy n k r ng ch ng bà L ng Ý N ng b sung công, đi lính thú cho vua nhà Chu. Bà L ng Ý N ng chi u chi u ra b sông, nhìn v h ng xa xãm, làm bài th này đ nh t i ng i chinh phu. Th i đó ph n bi t đ c bi t vi t có th đ m trên đ u ngón tay, đ ng nó gì đ n làm th ! Nhà vua đ c đ c bài th , c m đ ng quá, bèn mi n quân đ ch cho ng i ch ng đ tr v v i gia đình. B n câu th trên th ng "đ c" (hay "b ") đ i 2 ch đ u 2 c u. Đ n nay, ch a bi t ai đúng ai sai.

Trong dân gian còn có truy n Tr ng Qu nh ch i trâu khi n s Tàu ph i thán ph c, ch u thua. Nguyên n c Tàu lúc nào cũng nuôi m ng thôn tính n c ta, nh ng sau nhi u l n b đ i b i nên không giám xua quân xâm lăng nh tr c. M t hôm, vua Tàu sai s sang n c ta, gi ti ng thăm vi ng nh ng k th c dò xét xem n c ta có nhi u nhân tài hay không đ tùy nghi hành đ ng. S Tàu đem theo m t con trâu c r t to l n và hung d r i thách vua ta đ a trâu ra ch i thi, n u b thua ph i tri u c ng n c Tàu. Vua ta th y trâu Tàu kh e quá nên r t lo ng i, bèn tri u Tr ng Qu nh vào cung v n k . Tr ng Qu nh ch xin vua m t con nghé nh , g y đ i m y u đ ch i v i trâu Tàu. Đ n ngày thi đ u, Tr ng Qu nh b đ i con nghé không cho bú s a nên khi g p trâu Tàu, con nghé xông vào b ng con trâu l n đ tìm vú m . Trâu Tàu tuy to l n nh ng ch quen ch i v i trâu l n, nay g p con nghé nh khát s a c l i đ u vào hai chân sau nên b ch y. Tr ng Qu nh còn đ a s Tàu: "Trâu Tàu to l n nh v y mà còn b thua m t con nghé nh c a Vi t Nam, n u đ a trâu Vi t ra, ch c trâu Tàu ch t m t xác". S Tàu ch u ph c, v tâu v i vua Tàu là Vi t Nam có r t nhi u nhân tài, không th xâm l n đ c.

Ai cũng bi t t i Hà N i có H Tây r t l n là th ng c nh ngay trong thành ph . Theo c tích có m t con trâu b ng vàng rông đ i đáy h , g i là "Trâu vàng H Tây". Nguyên vào th i nhà Lý, có m t nhà s pháp thu t cao c ng tên là Không L . M t ngày kia, s Không L lên đ ng sang Trung Qu c, mang theo m t cái túi nh . Nhà s xin y t k i n vua nhà T ng, đ quyên m t ít kim khí, ch c n đ y túi đem v đúc thành t ng Ph t. Vua b o quan đ a s Không L vào t n kho, ch n l a tùy thích vàng hay đ ng, mi n là ch đ ng đ y túi thôi. V a b c vào c a kho, s Không L trông th y m t con trâu to l n, đúc toàn b ng vàng rông đ ng nghênh ngang, nh mu n canh gi kho vua. Gian chính gi a, có c t gi m t s kim khí hi m quý h n vàng, g i là đ ng đen. S Không L bèn gi phép thu t th n thông, m cái túi v i nh ra, thâu tóm quá phân n a s đ ng đen trong kho vàng b c c a vua T ng. Vua T ng n i gi n, ra l nh chém đ u nhà s n c Nam nh bé, s Không L v i vàng thoát ra kh i kho báu v t, nhanh nh n v t qua hoàng thành. Tr v n c, S Không L đúc m t cái chuông b ng đ ng đen l y T u v . Vào ngày l khánh thành chuông đ ng đen, s Không L c m chày đánh lên ti ng chuông đ u tiên, ti ng chuông vang xa, rung đ ng đ n ngàn v n đ m. Con trâu vàng kho tàng vua T ng nghe ti ng chuông đ ng, b ng phóng ch y v ph ng Nam. Th y con trâu vàng ch y đ n, nhà s bèn lăn chuông xu ng H Tây. Chuông đen rung vang m t l n cu i cùng, tr c khi r i xu ng n c. Con trâu vàng, theo đó, cũng nh y xu ng H Tây bi n m t theo chuông đáy h .

Nh ng ng i th r n n c Vi t đã d ng n n m t ng i đ n th b n c nh H Tây, đ nh n nhà s Không L đã d y cho h ph ng pháp đúc đ ng. Vua nhà Lý đã ban s c phong t ng s Không L bi t danh là Th n Th Đức.

Trong l ch s Vi t Nam, có v anh hùng "C Lau T p Tr n" Đinh B Lĩnh xu t thân t tr ch n tr u. Ông là ng i đ ng Hoa L (nay thu c huy n Gia Vi n, t nh Ninh Bình), thu nh m côi cha n n v qu i v i chú. Lúc đó n c ta đ ng vào th i H u Ngô, b n n 12 s quân, m i ng i chi m m t n i x ng h ng x ng bá. Các s quân đ n h nhau liên mi n gây ra n i lo n, dân chúng vô cùng kh n kh , ông Đinh B Lĩnh th ng đi ch i v i đ m tr ch n tr u, b t chúng khoanh tay làm ki u và l y bông lau làm c t p tr n. Có l n ông cho gi t c tr u c a chú đ làm ti c "khao quân". L n l n, ông theo s quân Tr n Minh Công B H i Kh u (thu c ph Ki n X ng, t nh Thái Bình). Sau đó ông n m binh quy n, d p đ c lo n 12 s quân khi n n c nhà đ c thái bình th nh tr , n n đ c dân chúng tôn là V n Th ng V ng. Đ n năm M u Thìn (968), ông l n ng i Hoàng Đ , đ ng đ t i Hoa L , đ t qu c hi u là Đ i C Vi t. Trong Đ i Nam Qu c S Di n Ca, có đ n nói v vua Đinh Tiên Hoàng nh sau:

Có ông B Lĩnh h Đinh,
Con quan Th S thành Hoa L,
Khác th ng t thu còn th,
R đ n m c t m c bông lau ...

Trong s sách còn có ông Đào Duy T thu nh cũng là m c đ ng, con c a Đào Tá Hán là k p hát và Bà Kim Chi là ng i hi u h c, n n sau đ c Chúa Sãi Nguy n Phúc Nguyên đ c phong ch c Nha Úy N i Tán, t c L c Khê H u, Quan Qu n n i ngo i quân c , Tham lý qu c chánh. Đào Duy T là ng i có công đ p xây l y Tr ng D c huy n Phong L c và l y Đ nh B c Tr ng Thành đ c theo sông Nh t L t c g i là L y Th y Đ ng H i đ ng n ch n quân Chúa Tr nh.

V m t phong t c t p quán, m i n m vào ngày mùng 9 tháng 8 Âm l ch hàng n m, dân Đ S n l i t ng b ng b c vào m t l h i l n mang đ m b n s c văn hóa và tinh th n th ng v o: H i ch i tr u. Đ có ngày h i đ c đ n này, ng i dân Đ S n không ti c công c a đ đ i tìm mua b ng đ c nh ng tr u ng ý t kh p m i n i đ v làm l "nh p t ng" tôn l n thành ông tr u...

H i ch i tr u có t bao gi , ch a ai r , nh ng truy n thuy t v h i ch i tr u g n v i t c th th n Đ i m T c - lúc Đ S n v n ch là mi n đ t hoang v ng đ y sinh l y, lau s y cách đ y vài tr m n m và câu ca truy n t ng v n còn đ n bây gi :

Dù ai buôn đâu bán đâu
Mùng Chín tháng Tám ch i trâu thì v
Dù ai buôn bán trăm ngh
Mùng Chín tháng Tám thì v ch i trâu

G n đây, d i th i Pháp thu c t i mi n Nam có ông Nguy n Văn L c, còn đ c g i là H c L c làm bài th "V nh Con Trâu", ví b n Vi t gian bán n c gi ng nh nh ng con trâu to đ u nh ng đ n đ n, ch ng phân bi t đ c chính tà, nh ng l i nói ph i đ i v i chúng chàng khác gì "đ n kh y tai trâu":

Mài s ng cho l m v n là trâu
Ng m l i mà coi th c l n đ u
Trong b ng lam nham ba lá sách
Ngoài c m lém đếm m t hàm râu
M c m u đ t đít quay đ u ch y
Làm l bơi chuông nh n nhác s u
Nghé ng ngàn đ i quen ghé ng
Năm cung đ n kh y bi t nghe đâu?

Khi nói trong b ng lũ trâu bò ph n qu c ch có "lam nham ba lá sách", ch c ông H c l c mu n ám ch s ngu đ t c a chúng. Ng i x a quan ni m r ng s khôn ngoan, bi t ph i qu y c a con ng i đ u đ c ch a trong b ng nh các câu nói "hung trung binh giáp, ch ng th ng kinh luân" hay "binh giáp tàng hung trung". Trong b ng r ng tu ch, ch có vài ba lá sách, không th nào là ng i bi t đ o thánh hi n đ c. Còn "lém đếm m t hàm râu" là t ng m o c a nh ng k nham hi m, n nh th n, đúng nh câu "ng i trung m t đ đôi tròng b c, đ a n nh râu đen m y s i còi". Trong tu ng hát b , nh ng vai trung th n đ u v m t đ , mang b râu r m, dài nh Quan Vân Tr ng. Còn vai n nh th n, ph n ngh ch nh T n C i, Tào Tháo thì râu loe hoe, h t nh m y s i lông ... c m c a "bác" H .

Nhà chí sĩ H c L c cũng chê lũ Vi t gian ngu si nh b y trâu "m c m u đ t đít quay đ u ch y". Đây là tích th i Chi n Qu c, thái t Đ n Đan n c T b y "H a Ng u Tr n" đ đánh b i quân Yên do t ng K Kip c m đ u t i thành T c M c. Trong tr n đánh n i ti ng này, Đ n Đan b t hàng ngàn con trâu, c t dao nh n vào s ng, l y v i v đ m u xanh đ khoác trên mình, sau đuôi c t nh ng bó c khô t m đ u. Còn quân lính n c T cũng m c qu n áo v r ng r n lòe lo t, gi làm th n binh. Đ n đêm, Đ n Đan xua trâu ra, đ t c đàng sau đuôi khi n trâu b nóng, l ng l n xông vào tr i quân Yên. Đa s quân Yên còn đang ng , b ng m t d y th y "th n

binh" và "th n v t" đang tàn phá t i b i nên đâm đ u b ch y. B y trâu b đ t đít nóng quá, b đầu húc đó làm doanh tr i quân Yên tan hoang, binh lính l p ch t l p b th ng hoàn toàn tan rã. Quân T đ i th ng tr n này.

Cũng nên nói, c Phan Văn Tr làm thêm bài th "V nh Con Chó Ch t Trôi" đ ví b n Vi t gian tuy đ c Pháp cho gi nh ng ch c tr ng quy n cao, nh ng đây ch là nh ng "xú danh". cũng hôi th i nh xác con chó ch t trôi:

S ng th i b t th , th lêu rêu
Thác th dòng sông xác n i ph u
V n v n s c còn ph i l n đ n
Thúi tha danh h i n i lêu bêu

Đ c xong hai bài th "Trâu, Chó" nói trên, chúng ta có c m t ng nh các c đã s ng l i đ ch i b n trâu chó Vi t C ng ngu đ n ph n dân h i n c. Th mà ngày nay t i h i ngo i v n còn nh ng b n xôi th t, luôn mi ng hô hào hòa h p, hòa gi i, giao l u v i bè lũ hôi tanh nh "con chó ch t trôi" đ ki m ăn, ch ng khác nào "b y tôm tép" và "lũ qu đ i u" s ng bám vào xác con chó ch t trôi C ng S n. S m mu n gì con chó ch t trôi này cũng b tr n gió dân ch , làn sóng t do đ i đ p cho tan tành, ch còn mùi xú u đ l i ngàn năm. Riêng vi c so sánh lũ qu đ v i con Trâu thì s b t công cho con v t này. Tuy trong b ng ch có "lam nham ba lá sách" và "ngoài c m lém đếm m t hàm râu", nh ng Trâu còn giúp đ c nông dân trong vi c đ ng áng, không nham hi m và b i h i dân h i n c nh bè lũ cáo H .

Đ c p t i b n Vi t C ng tàn ác, không th không nh c t i lũ qu s "đ u trâu m t ng a" c a Diêm V ng đ i âm ph chuyên đi b t h n ng i s ng trên đ ng gian. N i ti ng nh t trong đám qu này là hai tên phán quan, đ c m nh danh là "h c b ch vô th ng" vì m t tên chuyên m c đ đen, còn tên kia m c đ tr ng. Hai tên phán quan này c m cu n s t lên đ ng gian đ i m danh nh ng ng i "t i s " r i sai hai qu "ng u đ u mã đ i n" b t h n v âm ph . Vì v y, khi nghe t i đám qu "đ u trâu m t ng a" này, ng i tr n ai cũng kinh s và chán ghét. Hi n nay t i Vi t Nam, có hàng hà sa s đám qu đ đ u trâu m t ng a tên Vi t C ng đang ng tr , trách nào dân chúng ch ng b hành h đ n t t cùng.

Cũng nh Vi t Nam, Trung Hoa là m t x s ng v nông nghi p, nên cũng có khá nhi u truy n li n quan đ n Trâu. Ngoài "H a Ng u Tr n" th i Chi n Qu c nh đã k , trong Tam Qu c Chí còn có truy n "trâu g , ng a g " c a quân s Kh ng Minh dùng đ đánh quân nhà Ng y do T Mã Ý c m đ u. M t trong nh ng l n "L c xu t K S n", quân Hán vì vi n chinh xa h u c nên

g p tr ng i v v n đ v n chuy n l ng th c. Vì đ ng sá quá xa xôi l i g p gh nh khúc khu u nên vi c ti p t l ng th o cho quân lính r t khó khăn. Quân S Kh ng Minh li n v h a đ , giao cho th m c đóng hàng ngàn con trâu g , ng a g có th ch y nh y đ c nh trâu ng a s ng. Đàn trâu ng a này đ c dùng đ v n chuy n l ng th c nên quân Hán đ s c bao vây T Mã Ý lâu ngày. T tr c đ n nay, T Mã Ý ch c th vì bi t tr c quân Hán không s m thì mu n s ph i rút lui vì đ ng xa thi u l ng, nay th y trâu ng a g t i l ng đ u đ n nên r t lo s . Ít lâu sau, Kh ng Minh c ý đ quân Ng y b t đ c vài con trâu ng a g nên T Mã Ý cũng b t ch c t ch ra đ t i l ng. Đ n lúc đó, Kh ng Minh ng m cho ng i v n ng c l i c a trâu, ng a g khi n quân Ng y đ y mãi mà trâu ng a c đ ng ra. Sau đó, quân Hán đánh t i khi n quân Ng y ph i b ch y. Lúc đó, quân Hán ch vi c v n l i l i, trâu ng a g t i đ y l ng th c l i đi đ ng đ c nh th ng. Tr n này, quân Hán đ i th ng, l i còn thu đ c r t nhi u l ng th o. T Mã Ý ph i ph c Kh ng Minh là ng i nhà tr i.

Trong truy n Tây Du Ký k l i s tích Đ ng Tam T ng sang Tây Trúc th nh kinh cũng có tên Ng u Ma V ng mình ng i đ u trâu. Ma v ng này là ch ng c a Thi t Phi n Công Chúa, ch nhân c a h a di m s n. M t hôm th y trò Đ ng Tăng đi đ n vùng h a di m s n nh ng vì th i ti t quá nóng nên không th nào đi qua đ c. Đ t l n c a Đ ng Tăng là Tôn Hành Gi bi t ch có qu t ba tiêu (t u lá chu i) c a Thi t Phi n Công Chúa m i qu t cho th i ti t đ u l i đ c. Nh ng công chúa nh t đ nh không cho m n qu t vì lúc tr c, h Tôn đã c u Ph t Di L c b t H ng Hải Nhi là con c a Ng u Ma V ng và công chúa làm đ t . H ng Hải Nhi vì sinh đ n i núi l a nên lúc nào cũng di chuy n b ng xe bánh l a (h a luân xa). Sau này, Hành Gi nh Ph t giúp đ cũng m n đ c qu t, giúp Đ ng Tăng v t h a di m s n, sang đ n Tây Trúc c u đ c kinh Ph t.

Truy n "Ti t Nhân quý Chinh Đông" cũng k h Ti t nguyên là con c p tr ng (b ch h) bi n hình. Vì c duyên, Nhân quý ăn đ c m y cái bánh hình trâu, c p nên có s c m nh c a chín trâu ba c p h p l i Nhân quý có công c u giá vua Đ ng Lý Th Dân nên đ c phong ch c nguyên soái trong cu c chinh đông. Con c a Ti t Nhân quý là Ti t Đình San và v là Phàn Lê Huê sau này cũng giúp vua Đ ng trong cu c chinh Tây. T ng cũng nên bi t quân s nhà Đ ng tên T M u Công là ng i thông v thiên văn, đ a lý nh ng l i có cái mũi l n nh mũi trâu nên nh ng ng i trong nhóm b n c a Đ ng Th Dân nh Trình Gi o Kim, T n Thúc B o v.v... g i là lão quân s mũi trâu. Truy n thuy t Trung Hoa còn có truy n H a Do, Sào Ph liên quan t i Trâu. H a Do đ c ti ng là ng i hi n nên m t hôm đ c vua Nghiêu g i đ n đ truy n ngôi cho. Nghe xong, H a Do không tr l i, ch l ng l b đi vào ch n r ng sâu, tìm t i m t dòng n c đ r a tai. Lúc đó có m t ng i chán trâu tên Sào Ph cũng đang đ n trâu đ n cho u ng n c. Sào Ph h i t i sao H a Do l i ph i r a tai? H a Do bèn k chuy n vì đã trót nghe vua Nghiêu nói v vi c truy n ngôi là nh ng l i "đ b n" nên r a tai cho s ch. Sào Ph nghe xong li n đ t trâu b đi không cho u ng n c n a. H a Do h i lý do. Sào Ph nói dòng n c đã b tai H a Do làm b n, n u đ trâu u ng s đ c mi ng trâu! Nghe xong truy n này, chúng ta có c m t ng H a Do là m t th "quân t "Tàu" ch c đã là ng i hi n, mà đúng ra là ng i gàn vì ch bi t "x" không bi t "xu t", l i r t ích k , thi u quy n bi n, ch a x ng đáng là m t k sĩ. So v i các hi n nhân quân t Vi t Nam nh c Tr ng Trình Nguy n B nh Khiêm hay

Uy Vi n T ng Công Nguy n Công Tr , H a Do còn kém xa. C Tr ng Trình ch v n ,
thong dong tu t p t i am B ch Vân, không màng danh i, h ng thú an nhàn v i "m t mai, m t
cu c, m t c n câu' sau khi đã tr l c vua, đ n n n c. Còn c Nguy n Công Tr "lúc v ng
h i tàng n i b ng t t" nh ng v n "phù th giáo m t vài câu thanh ngh ". Lúc "r ng mây khi g p
h i a duyên", c đã "đem t t c s t n làm s d ng, trong lang mi u ra tài l ng đ ng, ngoài
biên thù r ch mũi can t ng" Ch khi nào "n tang b ng trang tr ng v tay reo" , b n ph n c a
k sĩ giúp dân giúp n c đã chu toàn, Uy Vi n T ng Công m i h ng thú "th nh th i th i túi
r u b . Bi t rõ l xu t x , ng bi n tòng quy n, t giác nhi giác tha và dùng tài kinh bang t
th đ giúp đ i m i x ng danh hi n nhân quân t , đáng cho m i ng i kính ph c.

V tôn giáo, sách nhà Ph t có "M i b c tranh trâu" (th p ng u đ) đ đ n gi i ti n trình tu t p
c a chúng sinh qua m i giai đ n, t lúc còn b b c màn Vô Minh che l p cho t i khi ng đ c
Ph t Tánh. B c tranh đ u tiên có t a đ "V m c", khi đó con bò trong tranh màu đen tuy n,
t ng tr ng cho b n tánh còn dã man nên m c đ ng ph i ch n đ t c n th n. Qua nhi u giai
đ n khai hóa, t i b c tranh s m i mang t a đ "song đ n" (có nghĩa là "đi t") đ c c th
hóa b ng m t vòng tròn tr ng đ n gi n. Lúc này đã đ t i Chân Nh c nh gi i nên c bò l n
ng i cùng c nh v t đ u hòa đ ng vào tr ng thái "Chân không" ch ng có bò, ch ng có m c
đ ng và cũng ch ng còn đ i.

T i đây chúng ta đã "phi m" qua nhi u đ tài, cũng nh tr i qua l m giai đ n v i trâu là "nhân
v t" chính. Bây gi đ thay đ i không khí cho vui nhà vui c a trong đ p T t, và th theo l i yêu
c u c a gi i "qu n b n, y m mang" a xin xâm hái l c, t ng cũng nên bàn qua v m c t ng
s , v n m ng trong năm con Trâu. Đ u năm đ u tháng, có l cũng nên bi t qua v n hên, x xui
trong năm m i đ còn "tùy c ng bi n".

M c t vi Tây Ph ng có Kim Ng u (Taurus) là m t trong m i hai chòm sao c a vòng Hoàng
Đ o (Zodiac), t ng t nh m i hai con giáp trong âm l ch. Đ i u khác nhau là chu k (giáp
m t vòng) c a Hoàng Đ o là m t năm trong khi chu k c a con giáp là m i hai năm, nghĩa là
c m i hai năm m i tr l i con giáp cũ. N u nhìn lên b u tr i v h ng đ ng vào m t đêm
quang đ ng, Kim Ng u là m t chòm sao nh h i m , trông gi ng hình con bò r ng (bison). N u
l y chòm sao Orion (Hi p Sĩ) v i nh ng sao r t sáng và đ nh n nh Betelgeuse, Rigel làm
chu n, chòm Kim Ng u n m ngay bên trên, đ i di n v i Sirius là ngôi sao thu c lo i sáng nh t
trên b u tr i. Nh ng ng i sinh vào kho ng t 20-4 đ n 19-5 đ u mang tu i Kim Ng u. Khi
đánh b c, dân Kim Ng u đ u thu c h "Paul húc" nên ch i r t b o.

Qua t vi, bói toán Đông Ph ng, ch ng c n ph i là th y bói ... mò chính c ng, ai cũng bi t s
ph n c a gi i đàn ông không nh ng ch ng khá mà còn có th coi là "h m hiu". Nh th ng l và
theo đ nh lu t ch c nh đ nh đ ng c t c a cu c đ i, vào b t c năm nào, đ i s cai tr c a

b t c con giáp nào, s ph n c a b n "đ n ông chúng ta" (tác gi xác đ nh và xác nh n chi n tuy n t đ y) lúc nào cũng đ n vì ch ng bao gi ch ng l i đ c ch nh n c a nh ng cái... đ n nh m m ch ó! Thân ph n chúng ta h m hiu đ n n i cho t i gi phút này, quý v nào nào ch a là "li t sĩ", còn "ngóc đ u, ngóc c " lên đ c đ c m c v i gi i qu n h ng đ ã là khá l m r i. Cho đ n năm con Trâu năm nay, vì "đ nh m ng đ ã an bài", trâu đ c sinh ra đ i đ "kéo c y tr n " nên s ph n c a các đ ng m ày râu l i c àng bi đ át. T ngày s ng ki p lang thang t n n, chúng ta đ ã đ c phép "cày" th c a. "cày" mi t, "cày mút mùa... l th y", "cày ngày không đ , tranh th cày đ em" đ n hai ba job, không nhìn th y ánh sáng m t tr i đ tr n . Nào là n c m áo, n ti n nhà, ti n xe, ti n bà xã "k -đít ca", ti n b o hi m, ti n đ i n n c v.v... và nh t là n đ i! Năm nay vì c m tinh con Trâu nên cái ách êm ái và đ th ng trên c l i c àng phây phây, đó là ch a k m i ngày m t thêm "n ng ký", do đó các đ ng m ày râu h y coi ch ng: không khéo s b t u h a nh p ma khi còn ph i "cày" thêm cái m nh đ t xéo "nh t th n th "! Riêng v i các v m ày râu s n s n, th ng v th m quê h ng đ i đ ng "Vi t Ki u yêu n c" đ s m tu ng "trâu già ăn m non" cùng các ki u n bia ô m, cà phê ô m ... b n đ o vì lòng nh n đ o khuyên h y coi ch ng. Đ i đ em lâu ngày s g p ma. Ngoài b n ma cô ma c u đ i n ón tai bèo, chân đ i dép râu l t h t đ o la m h i n c m t, còn có th b ma "AIDS", nguyên g c Thái Lan, Đ i Hàn nó nh p khi n đ i tàn trong hang l nh luôn, y là ch a k vô phúc b bà xã v đ c s m t c chì l n ch ài, ch còn đ ng b g y!

Đ c đ n đ y, trong lúc các "đ ng m ày râu, r u thúi ru t", ch c các v khác phái đ ang nhe hàm răng ngà ng c c i hinh hích mà káo nhau r ng: "Ê! B n đ an ông đ ã xui x o t n m ng nh v y, ch c s chúng mình năm nay s vô cùng hên, có th th a th ng xông lên đ d àng". Nói nh v y không nh ng v a tàn nh n, v a vô nh n đ o mà còn r t... đ úng! Đ an bà nói là tr i nói, đ au có bao gi sai, ch thi u... chính xác thôi! V y năm nay, s m ng các v thu c phái n s r t hanh thông là đ úng r i, nh ng hên t i m c nào? Dù tác gi có b các b n đ ng... h i đ ng thuy n bu c t i "đ m sau l ng chi n sĩ", hay nghiê m kh c khi n trách là "th bà", nh ng vì l ng tâm ngh nghi p cũng ph i nói th t, nói ngay, nói th ng, không th áp l c c a "nhu quy n" mà b cong ngòi bút "bic". Trong năm con trâu này, li n bà con gái tha h lên n c x mũi đ an ông cũng nh m c tình múa g y v n hoang đ n đ "c m no, trâu c i". Ru ng n ng c a quý v s đ c trâu c y b a, "take care" c n th n không b m c meo đ au mà s . Con trâu già c a quý v , ngoài v c chăm ch làm v c đ ng áng, cày b a đ úng c lúc ru ng t cũng nh ru ng khô, mà khi cao h ng, quý v còn có quy n th th i hân hoan "l t ng c th c", nhong nhong c i trâu... m t ngh ? Riêng đ i v i các v n nhi choai choai "vú s ng trâu" đ n tu i mu n ch ng, tác gi có l i khuyên nên ch n l a c n th n, c n theo đ úng câu ch m ngôn "trâu ta ăn c đ ng ta...". N u c v ng ngo i, nhìn qua hàng rào, ham m y tên mũi l m t xanh, cu c đ i ch ng m y lúc s u ng phí và tàn t nh đ óa "hoa nh ài c m b i phân trâu".

Qua ph n t vi đ u s , khi năm M u Tý ch m đ t thì năm K S u b t đ u, t lúc Giao Th a đ em Chúa Nh t 25 th áng 1 năm 2009 cho đ n n a đ em th B y ngày 13 th áng 2 năm 2010. Theo ngũ hành can chi, K S u năm nay thu c hành h a, amng Tích L ch H a, thu c hào Âm, có can K thu c m ng Th và chi S u cũng thu c m ng Th , do đó đ c g i là "Can Chi T ng Hòa". N u coi Can Chi là Tr i và Đ t, thì ng i tu i K S u hay trong năm K S u, m i chuy n

t ng đ i thu n l i vì tr i đ t giao hòa, v t ch t và tinh th n đ u th ng ti n và v ng ch c.

Theo các th y bói chính g c, ng i tu i S u th ng là nh ng ng i có đ y đ nh ng ph m ch t t t, h đ c bi t đ n b i tính cách c n cù, chăm ch . H cũng là nh ng ng i kiên đ nh, m nh m , th c t , và có ý chí v ng vàng trong cu c s ng. Nh ng ai sinh vào năm S u th ng nh n n i, có kh năng ch u đ ng cao, và nh đó có th v t qua đ c bao sóng gió cu c đ i. Nh ng có đôi khi tính c ng quy t khi n h tr nên b ng b nh, c ng nh c b i l m t khi đã quy t đ nh th c hi n đ i u gì, h khó có th thay đ i m c tiêu c a mình.

Anh em nhà S u là nh ng ng i trung thành, tin vào đ o lý truy n th ng, và luôn gìn gi chu n m c. Th c v y, an toàn là m t trong tiêu chí s ng quan tr ng c a h . Nói chung, h không thu c t y ng i a m o hi m, ch làm nh ng gì quen thu c v ch ra s n cho mình. Chính vì l đó mà h th ng hay quay l i gu ng s ng a thích đ tìm đ n ni m khuây kh a và yên bình trong tâm h n.

Ng i tu i S u th ng h ng v thiên nhiên. N u s ng n i thôn quê, h thích nhà mình có v n t c bao quanh. Đ i v i h , gia đình là l s ng, là ngu n yêu th ng, đó không ch đ n gi n là n i đi ch n v mà còn là n i mà h c m th y đ ch u và đ c xoa đ u nh t. Màu tím là màu đ c tr ng cho ng i tu i S u.

V m t ngh nghi p, ng i tu i S u có ý th c và đáng tin c y, ng i tu i S u th ng có đôi vai to r ng, luôn s n sàng gánh vác trách nhi m v mình. H luôn đ c c p trên tin t ng vì tính chu đáo và hi u qu trong công vi c đ c giao. Ng i tu i S u làm vi c đ c l p s t t h n khi làm theo nhóm. Dù có v không màng đ n danh l i, ch bi t c m c i làm vi c, nh ng bao công s c h b ra s đ c đ n đáp, vì th mà s m mu n gì h cũng v n lên v trí đ n đ u trong công vi c.

Sang ph n tình c m, tu i S u không ph i là cung m nh tách bi t, r t rè nh t trong 12 con giáp, ch vì h mu n đ c riêng m t mình. Thông th ng, nh ng ng i này th ng có m t nhóm b n, tuy không nhi u nh ng là nh ng ng i b n trung thành, thân tín. Trong chuy n tình c m, h không ph i là ng i l y vì tình hay quá đ s u đ c m, nh ng h yêu m t cách sâu s c. M t khi dành h t trái tim cho ai, h s chung th y, ít khi nào thay đ i.

Kính th a quý đ c gi , bài "phét lu n" v năm con Trâu đ n đây cũng đã khá dài. B a ti c vui

Phi m Lu n Năm S u

Tác Giả: Tr n Đ C m

Thứ Hai, 29 Tháng 12 Năm 2008 12:27

v , linh đình đ n đầu cũng ph i tàn, hu ng chi m t bài vi t... vô duyên, d c nh bài này l i càng nên ch m d t s m cho đ c vi c chính ph . V y xin h n g p l i vào năm con C p. Tr c khi ng ng bút đ cùng m đĩ th th i "vui xuân k o h t xuân đi", tác gi thành th c c u chúc quý v cùng b u quy n v n s nh ý, thắng quan ti n ch c, làm ăn buôn bán phát tài và nh t là quanh năm m nh kh e nh ... trâu. Hy v ng trong t ng lai không xa lũ qu đ đ u trâu m t ng a Vi t C ng v ch u Diêm Chúa, đ t n c Vi t Nam th c s có t do dân ch . Khi đó, chúng ta s có d p ăn T t t i quê nhà, nâng ly chén chú chén anh, s ng nh ng ngày tháng êm đ m n i quê cha đ t t , ng i mình trâu nhàn nhã trên b đê, tai nghe ti ng sáo di u vi vu trong nh ng bu i tr a hè